

ДО 60-РІЧНОГО ЮБІЛЕЮ НАДІЇ ОКСЕНТІЇВНИ ГАВРИЛЮК

Цього року ми вітаємо з 60-річчям вченого-скіфолога, доктора історичних наук, широко-відомого за межами нашої країни дослідника, провідного наукового співробітника відділу античної археології Інституту археології НАН України Надію Оксентіївну Гаврилюк.

Надія Оксентіївна народилася в липні 1951 р. в м. Советська Гавань Хабаровського краю (Російська Федерація) в родині військових лікарів. По закінченню школи в м. Мінськ вона вступила на історичний факультет Білоруського державного університету та ще під час навчання почала активну наукову діяльність — брала участь у студентських наукових конференціях і археологічних експедиціях. Після закінчення університету в 1973 р. Надія Гаврилюк працювала науковим співробітником у Миколаївському краєзнавчому музеї, а в 1975 р. вступила до аспірантури Інституту археології НАН України, яку закінчила 1978 р. Відтоді дослідниця працює в інституті. Більше 10 років (1997—2009 рр.) Надія Оксентіївна очолювала Польовий комітет Інституту археології НАН України. Від 2009 р. є співробітником відділу античної археології.

1981 р. Н.О. Гаврилюк захистила дисертацію на здобуття звання кандидата історичних наук за темою «Ліпна кераміка степової Скіфії» (наук. кер. О.І. Тереножкін), а 2000 р. — докторську дисертацію в Інституті історії матеріальної культури РАН у Санкт-Петербурзі та нострифікувала її в 2003 р. в Інституті археології НАН України за темою «Степова Скіфія IV—III ст. до н. е. (еколого-економічний аспект)».

Від 1987 р. Надія Оксентіївна очолювала Скіфську (Придніпровську) експедицію, об'єктом дослідження якої були пам'ятки скіфської степової осілости, зокрема унікальне Кам'янське городище (Запорізька обл.). Дослідниця ввела до наукового обігу матеріали близько 120

пам'яток осілости степової смуги та розробила основні принципи і механізм зміни культури кочового господарсько-культурного типу напівкочовим.

Надія Оксентіївна — фахівець в області палеоекології і палеоекономіки степової Скіфії, знавець ліпної кераміки кінця бронзової — початку залізної доби, автор понад 200 наукових праць, зокрема трьох монографій. Від 1998 до 2000 рр. — засновник і головний редактор щорічника «Археологічні дослідження в Україні», упорядник веб-сайту Польового комітету Інституту археології НАНУ «Археологічні новини України». Їй належить ідея та багато статей «Словника-довідника з археології» — єдиного наукового довідкового видання з археології Східної Європи.

Багато сил Надія Оксентіївна докладает для охорони пам'яток і археологічної спадщини України, бере активну участь у різних вітчизняних та міжнародних конференціях. Вона член

Вченої ради Інституту археології та Спеціальної наукової ради з пам'яткознавства і музеєзнавства, що діє при Центрі з цієї проблематики в Інституті історії НАН України.

Дослідниця неодноразово виступала на багатьох наукових конгресах, симпозіумах, нарадах і конференціях в Україні, країнах СНД і європейських з яскравими доповідями, де поновому розглядалися проблеми скіфо-античної археології та палеоекономіки, матеріальної та духовної культури Степової Скіфії, вирішувалися

проблеми їхньої історії. Ці доповіді мали, зазвичай, широкий науковий резонанс. Разом із теоретичними дослідженнями Надія Оксентіївна продовжує активну польову діяльність.

Свій ювілей Н.О. Гаврилюк зустрічає з творчими і науковими планами. Колектив відділу античної археології та колектив Інституту археології НАН України вітає ювілярку, бажає їй міцного здоров'я, щастя, творчого натхнення та довгих років життя.

Від відділу античної археології

С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ